

شهر هوشمند و شفاف مفاسد را کاهش می‌دهد

گفت و گو با مجید فراهانی رئیس کمیته بودجه و نظارت شورای شهر تهران

هوشمند شدن خدمات شهری، یکی از مهم‌ترین نیازهای شهروندان در عصر امروزی است که شهرداری و شورای اسلامی شهر، از جمله متولیان این امر محسوب می‌شوند. از سوی دیگر نیاز به هوشمندسازی در کلانشهری مانند تهران که جمعیت آن بیش از ۸ میلیون و با احتساب شهرهای اطراف نزدیک به ۱۶ میلیون نفر است، بیشتر از قبل حس می‌شود؛ هر چند به عقیده برخی کارشناسان، هوشمندسازی در کارنامه شهرداری تهران نمره قابل قبولی را کسب کرده است؛ اما عده‌ای دیگر هم معتقدند هوشمندسازی لایه‌های مختلفی دارد که تهران برای محقق شدن آن باید مسیر طولانی را طی کند؛ مسیری که بودجه در آن نقشی اساسی دارد. تکمیل و توسعه زیرساخت‌ها، ارتقای آن، افزایش دسترسی‌پذیری برای عموم مردم و... پروسه‌ای است که با در نظرگیری شرایط اقتصادی و تأثیرپذیری آن از رویدادهای سیاسی، بسیار حساس است. به همین دلیل گفت‌وگویی با «مجید فراهانی» رئیس کمیته بودجه و نظارت شورای شهر تهران داشتیم تا از درجه اهمیت و اولویت‌های هوشمندسازی شهر تهران در شورامطلع شویم؛ ضمن آنکه در این مصاحبه مباحث مناسب‌سازی شهر برای معلولان، بهبود شرایط حمل و نقل، ترافیک، آلودگی هوا و فضای سبز هم مورد بحث قرار گرفت.

ساختمان‌ها به صورت آنلاین انجام شود.

متأسفانه در حوزه هوشمندسازی نسبت به سایر حوزه‌ها عقب‌تر هستیم و باید این موضوع را به جدیت دنبال کنیم. اگر این کار به شکل مناسبی انجام شود، شاهد کاهش جدی میانگین زمان صدور انواع پروانه‌های ساختمانی خواهیم بود و در نتیجه شهروندان با سرعت بسیار بیشتری می‌توانند پروانه ساختمانی خود را دریافت کنند. مطلب دوم آنکه وصول‌پذیری درآمدهای شهرسازی بیشتر خواهد شد؛ همان‌طور که می‌دانید نزدیک به نیمی از بودجه شهرداری از شهرسازی تأمین می‌شود. در حقیقت شهر بواسطه درآمد‌های مختلف شهرسازی نیمی از بودجه‌های خود را تأمین می‌کند. نکته دیگر آنکه در صورتی که کارها مکانیزه شود به میزان زیادی از تخلفات و بر خوردهای سلیقه‌ای در صدور پروانه ساختمانی جلوگیری می‌شود. در واقع به همان میزانی که ما به سمت فرآیندسازی و هوشمندسازی کردن فعالیت‌هایش برویم و شهروند نیازی به رودررو شدن با مأموران شهرداری نداشته باشد به همان میزان هم کار سریع‌تر و استانداردتر پیش می‌رود، مفاسد کمتر خواهد شد و این موارد نقش بسزایی در بالا رفتن سرمایه اجتماعی شهرداری تهران خواهد داشت و به نوعی شهرداری تهران

■ اعضای شورای اسلامی شهر تهران، شهر هوشمند را از چه منظرهایی بررسی کرده‌اند و چه برنامه‌ریزی‌هایی برای آن دارند؟

مجید فراهانی، رئیس کمیته بودجه و نظارت شورای شهر تهران: یکی از مهم‌ترین مطالبات مردم در شهر تهران و اساساً در هر شهری، این است که زیست‌پذیری شهری، کیفیت زندگی شهری، هزینه‌ها و کیفیت زیست در شهر به نوعی تعالی پیدا کند. در همین راستا باید سهولت دسترسی شهروندان به خدمات شهری افزایش پیدا کند تا شهروندان بتوانند در هر ساعتی از شبانه روز خدمات شهری دریافت کنند و نحوه دریافت خدمات از حضوری به آنلاین تغییر پیدا کند. هوشمندسازی شهری نخبه‌عنوان یک امر فانتزی بلکه به عنوان یک مسأله ضروری در دنیای امروز و یکی از اصلی‌ترین اهداف و برنامه‌های مدیران شهری و شهرداران کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه تبدیل شده است.

■ شورای شهر و شهرداری چه اولویتهایی برای هوشمندسازی خدمات مختلف شهرداری تعیین کرده‌اند؟ ارزیابی شما از دستاوردهای این هوشمندسازی‌ها برای مردم و شهرداری چیست؟

از جمله مواردی که باید هوشمندسازی در آنها صورت گیرد، شهرسازی است؛ به این صورت که شهروندان بتوانند بدون حضور فیزیکی از منزل خود، تقاضای پروانه ساختمانی را ثبت و مدارک را آپلود کنند تا درخواست آنها به صورت کاملاً آنلاین بررسی و در کوتاه‌ترین زمان ممکن به آنها پاسخ داده شود، یا برعکس خدمات دیگر شهرسازی، مثل تغییر کاربری، بیگیری تخلفات ساختمانی، نهایی کردن نمای ساختمان و بیگیری پرونده

را به عنوان دستگاهی با عملکرد شفاف نشان خواهد داد. از طرف دیگر بخشی از رفت و آمدهای شهری شهروندان به خاطر پیگیری امور اداری شهرداری است و در نتیجه به هر میزان که ما به سمت آنلاین شدن و هوشمندسازی کردن کارهایش برویم به همان میزان از ترافیک و حجم رفت و آمدهای شهری کاسته خواهد شد. برای مثال حدود یک سال و نیم پیش به شهرداری و تجار مالی که شهری تمام الکترونیک و هوشمند است سفر کردم. این شهر جمعیت مورد توجهی دارد اما مردم کم‌تر در سطح شهر دیده می‌شدند و وقتی سؤال کردیم چرا کسی در سطح شهر نیست؟ پاسخ دادند که مردم در منازل کارهایشان را انجام می‌دهند و نیازی به حضور آنها در خیابان و معابر شهری نیست. بخش عمده مردم از منزل و به صورت آنلاین دور کاری می‌کنند و خدمات مربوط به شغل‌شان را آنلاین ارائه می‌کنند. بنابراین این مسائل نشان می‌دهد که مسأله هوشمندسازی بسیار مهم و ضروری است که در اولویت اصلی اقدامات مدیریت شهری جهت بهبود خدمات قرار گیرد.

خوشبختانه شورای پنجم این موضوع را در اولویت کارهای خودش قرار داده است. هم کمیسیون معماری و شهرسازی و هم کمیته شفافیت و هوشمندسازی به صورت مشترک این موضوع را دنبال کردند. مسأله هوشمندسازی سامانه‌های شهرسازی در دستور کار قرار گرفته است. اخیراً بخشی از این سامانه‌ها افتتاح شد. تصور من این است که اگر با سرعت قابل قبول و خوبی پیش برویم، در دو سال اول برنامه توسعه سوم شهرسازی، به مهم‌ترین اهداف هوشمندسازی که در برنامه شورای شهر تهران مصوب شده است، خواهیم رسید.

■ در صحبت‌های خود اشاره کردید که شهروندان مدارک را به صورت آنلاین و با فرمت‌های عکس یا pdf در سامانه بارگذاری خواهند کرد. این مدارک به چه صورت پردازش و بررسی خواهند شد؟

روال قبلاً این گونه بود که شهروند به صورت حضوری به شهرداری مراجعه کرده و تقاضای مدارک خود را به صورت دستی ارائه می‌کرد و کار در شهرداری انجام می‌شد. در گام اول هوشمندسازی بدون اینکه نیاز باشد شهروند به صورت حضوری مراجعه کند، تمام این مراحل را به صورت آنلاین در منزل انجام می‌دهد و سپس گردش کار به صورت paperless در سیستم مکانیزه اتوماسیون شهرداری بین پرسنل معاونت شهرسازی منطقه‌بیگیری و پایش خواهد شد و هر کس مسئولیت خاص خود را انجام می‌دهد و در نهایت کار انجام خواهد شد. در نهایت این کار به شهروند کمک خواهد کرد بدون اینکه نیازی به

ویژه‌نامه روز
جهانی شهرها
آبان ۱۳۹۸

ایران